

Møde i Grønt Råd

Den 2. juni 2021

Kl. 13.30 – 16.00 – Mødesalen på Varde Rådhus

Deltagere: Jesper Arnth Jensen, Jan Pedersen, Hans Peter Due, Preben Friis-Hauge, Klaus Fries, Hanne Voetmann, Morten Vinding, Lisbeth Linding, Karin Gustausen, Niels Christiansen, Laurids Bjerre, Jan Porsgaard, Søren Rask Jessen, Bjarne Eg, Per Mikkelsen, Lene Frandsen

Suppleanter:

Afbud fra: Lasse Frøkjær, Merete vigen Hansen, Peter Nielsen

Dagsorden	Referat
1. Godkendelse af dagsorden og referat fra sidst	Godkendt
2. Velkomst og orientering ved formanden	<p>Naturnationalparker: Plan og Teknik Udvalget behandlede emnet på et møde i april. I forlængelse af den behandling har kommunen henvendt sig til de store lodsejere af naturområder som har været nævnt som mulige naturnationalparker. Henvendelse er sendt til Naturstyrelsen, Forsvaret og Åge V. Jensen Naturfond.</p> <p>Budget: Forslag der er i spil og som er af interesse for Det Grønne Råd: Danmarks Vildeste kommune – forslag om at afsætte midler der kan støtte flere aktiviteter til konkurrencen</p> <p>Erhvervsrettet natursagsbehandler til at understøtte sagsbehandling af forespørgsler om beskyttet natur, som vi i øjeblikket ser en stor stigning i.</p> <p>”Vildere Varde Å” Midler til et forprojekt der skal se på om de gamle åslynger i Varde Å øst for Varde by kan genslynges.</p> <p>Pulje til pleje af fredninger og andre naturområder.</p> <p>Boringsnære Beskyttelsesområder. Kommunen skal gennemgå alle Boringsnære Beskyttelsesområder for at vurdere, om der skal laves aftaler med lodsejerne om, at der ikke bruges sprøjtemidler inden for disse områder. Forslaget skal sikre at Varde Kommune kan facilitere forhandlingerne mellem lodsejerne og vandværkerne.</p>
3. Vildeste Kommune v. Jakob Lorenzen	<p>Varde Kommune er tilmeldt konkurrencen om at blive Danmarks vildeste kommune. Der er 1 million kroner til vinderen og 92 kommuner har meldt sig til. Konkurrencen løber til udgangen af 2022 så vi skal hurtigt i gang.</p> <p>Budgetønsket på 600.000 kr. skal bidrage til at håndtere de ting, som ikke ligger i kommunen i forvejen – herunder borger- og aktørhenvendelser.</p> <p>Det bliver subjektive vurderinger på, hvem der har mest vild natur og vi har frie tøjler til, hvordan det skal gøres, inddrager så mange aktører som muligt</p> <p>Da dommeren ikke kommer og besøger alle kommuner fysisk, er det primært den hjemmeside der er skabt til projektet der skal løfte vores</p>

	<p>indsats overfor dommerpanelet. Det kræver en god kommunikationsstrategi for projektet.</p> <p>Der er allerede mange aktiviteter i gang som kan bidrage til vores indsats i konkurrencen – f.eks. genslyngning af Holme Å.</p> <p>Alle deltagende kommuner har skullet udarbejde en grøn bog – link til Varde Kommunes bog: https://dkvild.dk/media/220116/groen-bog-varde-kommune.pdf</p> <p>Organisering: Projektet er forankret i Udvalget for Plan og Teknik.</p> <p>Der lægges op til, at Det Grønne Råd inddrages i den eksterne organisering som også involverer landbruget, haveejere, nationalparken m.fl. Hvis man ønsker at deltage, gives besked til Kathrine på kakk@varde.dk Arbejdsgruppen for Vild med Vilje kunne bringes i spil.</p> <p>Det videre forløb: Preben Friis-Hauge opfordrede til at deltagerne breder budskabet ud i deres bagland så vi får flest mulige input til projektet.</p> <p>Jesper Arnth Jensen: Landbruget er klar, og kan byde ind med gode eksempler. Sagro har en særlig rådgiver der arbejder med disse ting - blandt andet vejledninger og idekataloger til erhvervskunder.</p> <p>Morten Vinding: Planlægning af en ny version af Vi i Natur skolen er i gang. De kunne med fordel kontaktes.</p> <p>Hans Peter Due: Vi kunne evt. holde et online inspirationsmøde hen på efteråret, hvor vi inddrager borgerne.</p> <p>Lene Frandsen: Ønsker fokus på vild natur omkring gravhøje og en naturkorridor som forbinder Filsø med Blåbjerg Plantage. Det ville give også inddrage vikingebopladsen ved Henne Kirkeby.</p>
4. Introduktion af klimakonsulentens arbejde v. Bas Van den Boogaard	<p>Varde Kommune er med i DK2020 som er en partnerskabsaftale mellem Realdania, KL og de fem regioner. Kommunerne får i projektet teknisk hjælp og sparring til at udvikle, opdatere og tilpasse klimaarbejdet i kommunen, så det lever op til C40's standard for klimaplanlægning</p> <p>Kommunen skal udvikle en ambitiøs lokal klimahandleplan. Klimahandleplanen skal både vise hvordan kommunen som geografisk område senest i 2050 vil opnå netto nul-udledning af CO2 og hvilke tiltag kommunen vil tage for at tilpasse sig klimaforandringerne, så kommunen er robust.</p> <p>Kommunens rolle er både som virksomhed, ejer, myndighed og facilitator. Der arbejdes tæt sammen med regionen om blandt andet oversvømmelseskort hvor også kommunens vandløbsafdeling og GIS afdeling er involveret.</p> <p>Niels Christiansen: Hvor meget hjælper kommunerne hinanden og kunne det være relevant at man i alle politiske dagsordenspunkter laver en klimakonsekvens (som vi gør med visionen i dag).</p> <p>Bas Van den Boogaard: Tænk tanken Concito deler deres viden med fem klimasekretariater som ligger i regionerne, og Varde Kommune deler viden med Esbjerg og Vejen kommune. Herud over er der sparring med DK2020 sekretariatet.</p>

	<p>Hans Peter Due: Samarbejderne giver os et fælles datagrundlag – f.eks. også på energiområdet hvor der ligger et stort potentiale.</p> <p>Landbruget deler også erfaringer i deres kredse hvor Arla spiller en stor rolle.</p>
5. Lavbundsprojekter v. Jan Pedersen	<p>Lavbundsprojekter kan også være med til at reducere CO2 udledninger Man kan søge fire typer projekter: Klima-lavbund, kvælstof vådområder, lavbundsprojekter og fosfor vådområder. Klima-lavbund får ingen jordfordelingserstatning, men det er i spil hos de andre 3. Der indføres erstatningsbetaling fra år 1 på alle fire projekttyper. Der kommer mange rigtig gode projekter ind – lige pt er der 21 projekter. Kvong mose er gennemført Hodde er igangværende Ulvemosen – her er der søgt realisering af 200 hektar Næste ansøgningsrunde starter fredag – der søges nok om 8 projekter ud af de 18 modtagne.</p> <p>Jesper Arnth: Rigtig godt tilfreds med samarbejdet og at der er styr på det administrative. Godt med en neutral sagsbehandler der kan samle de forskellige ansøgninger.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Er der sammenhæng mellem de områder der i kommuneplanen er udlagt til solceller og de planlagte projekter?</p> <p>Jan Pedersen: Det er ikke undersøgt nærmere.</p> <p>Karin Gustausen: Er der søgt projekter for engene i Ho bugt?</p> <p>Klaus Fries: Der er en anden ordening i det område som skal løfte Natura- 2000 områderne. Der er et hydrologiprojekt i strandengene der vil være til gavn for fuglene derude.</p> <p>Der medtages punkt til næste møde om projektet i Ho Bugt.</p>
6. Status på Holme Å v. Jan Pedersen	<p>Projektet er delt i fire faser:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sandfang • Broudkiftning • Holme Å udvidelsen • Rydning og hegning • <p>Sandfanget er lavet og alle tre rørbroer er udskiftet. Lige nu er der pause i gravearbejdet pga. ynglefugle i engene. Der er er gravet 2/3 af strækningen i løbet af vinteren. Jorden er langt de fleste steder kørt væk og engene fri. Der er gravet med amfibiegravemaskiner så man har undgået køreplader.</p> <p>Der bliver lavet vadesteder, hvor dyrene kan gå over i stedet for at lave broer. Der bliver lagt gydegrus i bunden til fiskene. Man er i gang med en plan for hegning, da engene allerede er klar til afgræsning igen.</p> <p>Der er lavet plejeplan for hele Ådalen.</p> <p>Jan Porsgaard: God ide at dyrene selv kan gå over åen, hvor der er lavvande. Lodsejerne sætter ofte hegn op et par meter fra åen, hvilket ofte resulterer i at der opstår en skov langs åen, da området ikke bliver afgræsset.</p>

	<p>Jan Pedersen: Vi vil helst ikke have hegn langs åen, og forsøger tale med lodsejerne om det, men der er nogle regler der spiller ind.</p> <p>Klaus Fries: I forhold til friluftsdelen er vi i gang med at samle alle ideer og får lavet en helhedsplan for det rekreative. Der har været afholdt et online møde om emnet, men der var ikke ret mange lodsejere med. Planen er at der arrangeres fysiske møder på stederne langs åen i forhold til at tale shelterpladser, udstillinger osv.</p>
7. Hegn i det åbne land v. Laurids Bjerre	<p>Et billede fra den nordøstlige ende af Varde Kommune, illustrerede den rejste problematik. Billedet viste et højt 4 km langt hegn langs et skovbryn som af lodsejer er opsat mellem skoven og marken for at holde specielt kronvildtet væk fra markerne.</p> <p>Laurids Bjerre: Ligger der retningslinjer med hensyn til opsætning af hegn?</p> <p>Klaus Fries: Opsætning af hegn reguleres i Naturbeskyttelsesloven. Sædvanlig hegning må gerne sættes op – usædvanlig hegning må man ikke sætte op. Man må f.eks. ikke hegne en hel skov, men gerne hegne ny beplantning ind for at beskytte det. Det er en konkret vurdering om et hegn er lovligt opsat eller ej.</p> <p>Jesper Arnth: Landbruget hegner mere og mere for at beskytte deres afgrøder mod krondyr. De krondyrslag der er nedsat fungerer ikke så godt. Ønsker en fælles regulering af krondyrbestanden.</p>
8. Tilbageværende spærringer i vandløbene og etablering af okkerrensingsanlæg v. Jan Porsgaard	<p>Status på spærringer: Der bliver fjernet rigtig mange spærringer men enkelte spærringer er meget små og bliver ikke prioriteret pt. Det har allerede effekt at mange af spærringerne bliver fjernet.</p> <p>Status på okker: Det er kompliceret at lave okkerrensingsanlæg. Der er søgt forundersøgelser til alle viste steder på kortet. Der er planer om to anlæg ved Skonager Lilleå, men der skal sandsynligvis et tredje anlæg til, som vi kan søge om i næste periode.</p> <p>Jan Porsgaard: Fortæller om en succeshistorie med kæmpe laks som er fanget i Varde Å. Det skulle gerne blive sådan i fremtiden at der kun er vild laks i Varde Å og vi ikke behøver sætte laks ud mere. Opstemninger langs åen skal fjernes, så laksen kan få frit løb. Vil meget gerne have flere okkerrensingsanlæg, så vandløbene kan blive renere og laksenes æg kan blive til noget.</p> <p>Morten Vinding: Dejligt at det går så godt for laksen men vi har også en forpligtelse i forhold til snæblen som vi ikke må glemme.</p> <p>Snæbel-problematikken tages op igen på næste møde.</p>
9. Evt.	<p>Næste møde er den 7. oktober kl. 13.30.</p> <p>Morten Vinding: På Skallingen er der rigtig mange lokale fiskere som kommer på knallerter for at tømme garn. Hvordan skal vi håndhæve de få regler vi har for færden i naturen, så alle får en god oplevelse og nogle få ikke ødelægger det for andre?</p> <p>Søren Rask: Hvis det kan lade sig gøre, så dokumenter med billeder, nummerpladerne på knallerterne og ATV'erne og send dem til Naturstyrelsen – så laver vi en politianmeldelse.</p> <p>Preben Friis-Hauge: Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet har lavet et skriv til alle medlemmer og kommunerne der skal rejse opmærksomhed</p>

om de problemstillinger der er omkring kystfuglene og aktiviteterne på strandene.

Jesper Arnth: I relation til snakken om lavbundsarealer og spærringer, så kunne man i forbindelse med kloakseparering i byerne lave et lavbundsareal med det vand der kommer fra veje og bygninger – parkere vand så der er mindre påvirkninger andre steder i vandløbene.

Klaus Fries: Der er dialog med Din Forsyning om det i Agerbæk.